

10. <http://watcher.com.ua/2012/10/24/19-7-mln-internet-korystuvachiv-v-ukrayini-ponad-50-dorosloho-naselennya/>
11. <http://wikireality.ru/wiki/228>

Summary

The article is a case study of the most popular Internet requests in 2012. Here I tried to analyze semantic and cultural background of the queries, how the Internet reacts to new trends in real life and and vice versa, how Internet becomes the sources of information for real life.

УДК 811. 111'373

ДОБРО ТА ЗЛО ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Онищак Г. В.

ДВНЗ „Ужгородський національний університет”

Сучасний етап розвитку лінгвістики характеризується підвищеною увагою до проблем лексичної семантики. Серед них чільне місце посідає проблема вербалізації загальнолюдських морально-етичних цінностей мовними засобами, оскільки саме в лексиці найбільш яскраво відображена специфіка національних мов. У другій половині ХХ – на початку ХХІ століття, коли центральним об'єктом дослідження лінгвістів стає людина і мова як продукт її діяльності, ці поняття набувають ще вагомішого значення, адже саме вони відображають складну систему духовних та морально-етичних вимірів мовної картини світу, а також внутрішнього, духовного світу особистості. Виступаючи базовими поняттями, що визначають ціннісні орієнтири, вони утворюють опозицію „добре - погано”, синтезуючи загальнолюдські цінності та особливості національної мовної свідомості.

Вибір морально-оцінних категорій, представлених у свідомості носіїв різних лінгвокультур **добром** і **злом**, для дослідження базується на тому, що їх можна віднести до універсальних понять, які притаманні всім людям та наявні в усіх культурах. **Добро** та **зло** належать до „персонально-ціннісних” категорій, вони існують у свідомості кожної людини, кожної групи людей, у кожного народу, тобто ці поняття – загальнолюдські [22, с. 15]. Однак межі цих понять відносні та залежать від багатьох факторів: особистого та культурного досвіду індивіда, ступеня розвитку суспільства, науки тощо. Отже, **добро** та **зло** вербалізуються в

усіх мовах, проте вони специфічні в кожній культурі. Відповідно, відображення цих понять в англійській та українській мовних картинах світу відбувається по-різному.

Мета статті – проаналізувати поняття **добро** та **зло** в системі наук та розкрити їхню семантику в англійській та українській мовах на матеріалі тлумачних словників.

Поставлена мета передбачає виконання наступних **завдань**:

- розглянути різні підходи до трактування явищ **добра** та **зла** в системі наук;
- розкрити сутність процедури формалізованого аналізу лексичної семантики та виділити її найхарактерніші ознаки;
- проаналізувати семантичні ознаки лексичних одиниць **evil/зло** та **good/добро** в українській та англійській мовах.

Оскільки пласт морально-етичної лексики є носієм обширного інформаційного потенціалу, то вивчення цих понять здійснюється в різних напрямках. Дослідники відзначають високий рівень інтересу до вивчення **добра** та **зла**, про що свідчить численність їхніх інтерпретацій.

У **філософському** розумінні **добро** і **зло** – це морально-етичні категорії, в яких виражається моральна оцінка поведінки людей, а також суспільних явищ. **Добро** позначає сукупність позитивно оцінюваних окремою людиною або спільнотою людей умов життя, норм поведінки і моральних дій. **Зло** трактується як негативні явища в особистому та суспільному житті людини, що є предметом морального осуду [23, с. 27]. Під **добром** розуміємо те, що суспільство вважає моральним, позитивним, гідним наслідування, а **зло**, навпаки, позначає аморальне, негативне, те, що потребує осудження, покарання.

З розвитком моральної свідомості та етики постає проблема визначення поняття „морального **добра**”. По-перше, воно трактується як певного роду цінність, що не має відношення до природних чи стихійних подій або явищ. По-друге, **добро** знаменує вільні і свідомо співвіднесені з вищими цінностями (ідеалом), вчинки. Це зумовлено позитивним нормативно-ціннісним змістом добра: воно виявляється у подоланні відокремленості та відчуження між людьми, утвердженні взаєморозуміння, морального рівноправ'я і гуманності у відносинах між ними; воно характеризує дії людини з точки зору її духовного звеличення і моральної довершеності [13, Т. 1, с. 676]. Отже, **добро** пов'язане з духовним світом людини: як би не визначалося джерело добра, воно твориться людиною як особистістю, тобто свідомо.

Сучасні філософські енциклопедії визначають **зло** як ціннісне уявлення, протилежне добру (благу), універсалью культури, що є головною для моралі та етики [13, Т. 2, с. 47]. Воно охоплює негативний стан людини (старіння, хворобу, смерть, бідність, приниження), а також сили, що спричиняють цей стан (природні стихії, суспільні події, діяльність людей). Поняття „морального **зла**” визначає те, чому протидіє мораль, чого намагається уникнути чи передбачити. Це поняття виділяється поступово з комплексу негативних оцінок, де воно поєднується із злом соціальним і фізичним. Негативна оцінка виражається через відчуття болю,

страждань і похідних від них емоцій (страх, гнів, образа і т.д.), в яких людина вбачає деструктивні аспекти реальності.

З диференціацією культури в загальному понятті **зла** починають виділятися космічний, соціальний та людський плани. В космічному плані, **зло** розуміють як хаос, що загрожує світовій упорядкованості, або ж ворожа людині духовна істота, що викликає катаклізми. На рівні соціуму, **зло** репрезентує суспільну силу, що протистоїть цілому і сприяє його розпаду. У людському розумінні, **зло** мислиться як дисгармонія тілесних, душевних та духовних якостей.

Оскільки моральні цінності вважаємо основою культурного розвитку людини, то вони відіграють важливу роль у сфері **психології**, адже саме за умови вдосконалення особистості відбувається розвиток суспільства і культури. Загальновідомо, що ще з раннього віку діти характеризують реальних людей і казкових персонажів за параметрами „хороший – поганий” і „добрий – злий”. Пізніше вже дорослі люди оцінюють оточуючих за критеріями: „добропорядний – недобропорядний”, „чесний – нечесний” і т.п. Ці поняття різноманітні і залежать від рівня освіти, менталітету людини та низки інших факторів. Але й для дорослих людей, які пізнали труднощі сучасного світу, критерії **добра** і **зла** залишаються головними, що підтверджено численними надбаннями світової літератури, які базуються на трактуванні добрих і злих героїв, добра і зла в душі людини. Таким чином, **добро** і **зло** як особистісні цінності водночас виступають найсильнішими детермінантами розвитку людини та її поведінки.

На увагу заслуговують і психологічні аспекти, що характеризують **добро** і **зло**:

- **Зло** завжди емоційне, живе, рухливе. Воно виглядає яскраво і привабливо, а **добро** часто прісне, нецікаве і монотонне.
- **Зло** завжди розумніше від **добра**. **Зло** ніколи не буває жертвою.
- **Добро** допомагає і будить у людині таємні сили, про які вона раніше навіть не здогадувалась. Воно дає сили творити і змінювати своє життя.
- **Зло** штовхає людину на рішучі дії, а **добро** допомагає заспокоїтись.

В етиці **добро** і **зло** відображають ту сторону суспільних відносин, яка тісно пов'язана з поведінкою людей, їхнім ставленням одне до одного, до суспільства, сім'ї, колективу з точки зору обов'язку, честі, справедливості. **Добро** і **зло**, виступаючи категоріями етики і моралі, виражають у своїй дихотомії як моральну цінність, так і антицінність. Розуміння, спосіб тлумачення, аргументації природи й сутності **добра** і **зла** істотно впливають на визначення інших категорій етики і на всю етичну концепцію, оскільки вони основні, фундаментальні. У них найповніше виявляється специфіка моралі, бо саме за допомогою категорій **добро** і **зло** виділяється та окреслюється моральний феномен, тобто моральний аспект діяльності, людської свідомості, поведінки, взаємин людей, їхнього ставлення до природи. Зміст категорії **добро** іноді ототожнюють із сутністю моралі взагалі, хоча більшість учених розглядає **добро** як морально-позитивне начало, **зло** - як морально-негативне, а саму етику - як учення про добро і зло.

Релігія регламентує поведінку людини в суспільстві за допомогою відповідних наказів, норм, заповідей, зафіксованих у релігійних текстах, адже саме вони являють собою сукупність систематизованих загальнолюдських норм співіснування і виконують не тільки інформаційну, але й духовно-виховну функцію. У Біблії, що писалася протягом 1,5 тисячі років і є цікавим феноменом культури, протистояння **добра** і **зла** охоплює весь світ і позначає буквально все, що існує на світі. Зі стародавніх часів вважається, що Бог - персоніфіковане добро, а Диявол - гріх. Добром відзначаються особи, або предмети, що викликають приємні відчуття і почуття блаженства ... , люди, які виконують усе, що приносить щастя або полегшує життя у фізичному і психологічному відношенні [17, с. 143]; навпаки, все, що веде людину до хвороб, страждань, смерті виступає злом.

Крім філософії, психології, етики та теології категорії **добро** і **зло** виступають об'єктом дослідження педагогіки, логіки, естетики.

Мовознавці зосереджують увагу на окремих питаннях, що стосуються таких багатогранних сутностей, як **добро** і **зло**. У сучасних лінгвістичних дослідженнях вивчається зміст понять **добро** та **зло** (Н. Д. Арутюнова), аналізуються їхні об'єктивні та суб'єктивні оцінні параметри (О. М. Вольф). **Добро** визначається як складова мовної картини світу (Т. А. Космеда), як оцінний компонент у семантичній структурі слова (Г. І. Приходько), як елемент семантичного простору оцінного тезауруса англійської мови (О. Л. Бессонова). Останніми роками дослідження лексики зосереджене на когнітивній та прагматичній функціях слів, а також їхній ролі у створенні мовних картин світу, де **добро** та **зло** позначають вагомі елементи, адже крізь них відбувається сприйняття дійсності. Таким чином, досліджуються лінгвокогнітивні характеристики засобів вербалізації концепту ДОБРО в англійській мові (І. В. Зміїова), проблеми мовної репрезентації **добра** та **зла** досліджували О. А. Єгорова, О. П. Лисицька, Л. В. Лотря, А. Вежбицька, **добро** виступало об'єктом дослідження у зіставному аспекті на матеріалі лексикографічних джерел української та англійської мов (Іваненко Н. В.). У роботі досліджуємо семантику лексичних одиниць, що позначають дихотомію **добро** та **зло**, об'єктивованих в англійській та українській мовах словами **good/ добро** і **evil/ зло**, за допомогою процедури формалізованого аналізу лексичної семантики з метою комплексного вивчення їхніх характеристик та виявлення спільних і відмінних рис у мовній свідомості носіїв досліджуваних лінгвокультур, обумовлених специфікою світогляду англійців та українців, а також їхніми культурними відмінностями.

Для всебічного аналізу лексичних одиниць на позначення **добра** і **зла** в англійській та українській мовах нами застосована методика формалізованого аналізу лексичної семантики (М. М. Пещак), яку поглибила професор М. П. Фабіан, зокрема при дослідженні етикетної лексики в українській, англійській та угорській мовах [19]. Вона базується на формальному, суто мовному критерії – віднесеності слів, що аналізуються, до однієї частини мови [19, с. 19]. Матричний метод представлення семантичних відношень між словами, що належать до однієї

частини мови, розглядаємо як метамову для опису досліджуваних об'єктів аналізу, а матрицю у вигляді таблиці – як модель системи семантичних зв'язків, з одного боку та семантичної структури лексики з іншого. Ця модель фіксує семантичні зв'язки між словами на позначення **добра** і **зла** у вигляді стовпчиків та рядків однакової довжини, де знаком (+) представлено співвідношення слів та їхніх значень. Списки формальних ознак і по вертикалі, і по горизонталі упорядковуються за спадною, що сприяє максимальній концентрації слів в одному з її кутів і протиставленню цього кута протилежному по діагоналі як найменш заповненому.

Процедура збору фактичного матеріалу і виділення лексичного та семного складу іменників на позначення **добра** і **зла** в англійській та українській мовах полягає в таких послідовних етапах:

1) з найавторитетнішого тлумачного словника англійської та української мов виписуються іменники, у формулах тлумачення яких містяться експліцитні та імпліцитні вказівки на форми і засоби передачі **добра** і **зла**;

2) за одержаною в такий спосіб картотекою аналізуються кількісний та якісний склад слів;

3) на основі аналізу словникових дефініцій моделюється матриця, по горизонталі якої розміщується семний склад значень слів, а по вертикалі – їхній лексичний склад; наявність у лексичних значеннях спільної семи позначається знаком (+);

4) списки слів та сем у матриці групуються по спадній залежно від кількісного вираження сем.

Місце слова в матриці строго фіксоване, тому функціональне навантаження мають і заповнені, і незаповнені клітини, а також віддаль між співвідносними словами та напрям їхнього розміщення. Матриця значно економніше і формально простіше представляє лексичну семантику мови, ніж тлумачний словник. У ній словесне вираження тлумачної частини практично відсутнє, його заступає топографічний спосіб розміщення заповнених клітин [19, с. 245–248].

Тлумачні словники української та англійської мов трактують **evil/зло** та **good/добро** як полісемантичні слова. Аналіз словникових дефініцій дав змогу виділити основні семантичні ознаки досліджуваних лексем. Носії англійської мови **evil/зло** розуміють як те, що протилежне добру; будь-що, що викликає осуд, є шкідливим, небажаним (*That which is the reverse of good; whatever is censurable, mischievous, or undesirable.*). У цьому значенні простежується зв'язок між поняттями, що доповнюють, розширюють уявлення про зло як щось недобре, погане, шкідливе, морально нищівне, що виявляється через гріх, злісність, лихі вчинки (*What is morally evil; sin, wickedness. What is mischievous, painful, or disastrous.*). **Зло** також визначається як те, що є поганим у певному випадку або відношенні; погана частина, або елемент чогось (*That which is evil in some particular case or relation; the evil portion or element of anything.*).

Наступне значення містить безпосередню вказівку на заподіяння чогось лихого, шкідливого, фізичного чи морального (*Anything that causes harm or*

mischief, physical or moral.). **Зло** оцінюється передовсім як поганий вчинок, кривда, гріх, злочин, антипод правді, волі, добрим вчинкам, милосердю (*A wrongdoing, sin, crime.*). Постає проблема співвідношення зла й гріха як двох взаємопов'язаних, але не тотожних понять. Гріх виявляється в порушенні заповідей і Закону Божого, тоді як **зло** носить більше суспільний характер.

Лихо, нещастя, біда, невдача, напасть виступають суміжними зі **злом**, і позначають неминучість долі, нездоланність і водночас здоланність цієї сили (*A calamity, disaster, misfortune.*). Останнє значення слова **evil** відносить його до сфери наукової, а саме медичної термінології (*A disease, malady. The Aleppo evil: "a disease, which first appears under the form of eruption on the skin, and afterwards forms into a sort of boil." The foul evil: the pox. The falling evil: "the falling sickness", epilepsy. c. Short for King's evil: scrofula.*)[24, V. III, p. 349-350].

Словник української мови визначає **зло** як: 1. *Що-небудь погане, недобре; протилежне добро.* 2. *Нещастя, лихо, горе.* 3. *Почуття роздратування, гніву, досади; розлюченість.* [18, Т. 3, с. 597]. **Зло** носії української мови розглядають як узагальнене оцінне поняття, що позначає негативний аспект людської діяльності; те, що протилежне добру. Проаналізувавши словникову статтю, простежуємо наявність емоційного складника в трактуванні цього поняття, який не явно виражений в англійській мові.

Good (добро) носії англійської мови розуміють як будь-що хороше саме по собі, або насправді корисне; хороша частина, сторона, або аспект чогось (*Whatever is good in itself or beneficial in effect. The good portion, side, or aspect (of anything).*). **Добро** позначає добробут, вигоду, перевагу, користь особи, суспільства (*The well-being, profit, or benefit (of a person, community, or thing).*). У наступному значенні цієї лексеми простежується націленість на результат, користь або вигоду (*The resulting advantage, benefit, or profit of anything.*).

Добро об'єктивується через позитивні особистісні якості людини, її чесноти, що знаходять вираження у її вчинках (*A good quality, virtue, grace. A good action.*). Слід зазначити, що поняття добра, доброти є загальноживаними для англійців і часто вживаються для характеристики людей, їхніх намірів. **Доброта** – соціально одобрюється, люди, що проявляють безкорисні наміри допомогти іншому, підтримуються соціумом.

Добро – це майно, котре є ознакою достатку, добробуту (*Something, whether material or immaterial, which it is an advantage to attain or possess; a desirable end or object. Property or possessions; movable property. Sealable commodities, merchandise, wares.*). [24, V. IV, p. 290 - 292]. Ця семантична ознака перегукується з 2-м значенням слова **добро** і співвідноситься з словом благо, позначаючи те, що є чесним і корисним, те, що протиставляється шкоді, злу. Це значення прив'язує **добро** до грошей, користі, всього того, що збагачує людину. Таким чином, можемо стверджувати, що матеріальна сфера життя маркована в англійській мові.

Добро в українській мові позначає: 1. *Усе позитивне в житті людей, що відповідає їх інтересам, бажанням, мріям; благо; протилежне лихо, зло. // Добра, корисна справа, вчинок і т. ін.* 2. *у знач. присудк. сл., розм. Про*

задоволення, яке хто-небудь відчуває від певного становища, певних обставин і т. ін. 3. Сукупність належних кому-небудь речей, предметів, цінностей і т. ін.; майно. 4. ірон. Про щось погане, недоброякісне, незначне і т. ін. 5. у знач. присл. добром, розм., рідко. [18, Т. 2, с. 323.] Отже, в українській мові при трактуванні **добра** не застосовується поняття вигоди, користі, і саме слово не асоціюється з багатством. **Добро** розуміється як вища моральна цінність, що пов'язує свідомість і поведінку людини з ідеями безкорисності та прощення. Іронічне вживання слова **добро** на позначення чогось поганого, недоброякісного, незначного зближує його з лексемою **зло**. Подібне явище простежується також у виразах, де поряд із компонентом **добро** вживаються позначення недоброго, а то й відкрито злого: *не доводити до добра; не буде добра; не жди добра; не з добра; не перед добром; щоб (бодай) йому добра не було*. Зближення понять **добро** і **зло** вказує на їхню семантичну близькість – те, що сприймається як частково зле, частково добре.

Семантичний діапазон морально-оцінних категорій кожної мови включає як позитивні, так і негативні конотації, що свідчить про паралелізм асоціативного вживання цих категорій (наприклад, **добро** стійко зберігає позитивні конотації, **зло** є його протилежністю). Як в українській, так і в англійській мовах, ці поняття симетричні: **добро** – те, що добре для людини, а **зло** – те, що погано для неї, **добро** пов'язане з добробутом, **зло** – з війною, ворожнечею. **Добро** позначає вищу моральну чесноту, **зло** – найвищий проступок, порок. В англійській мові **добро** і **зло** мають широку семантику, що свідчить про те, що вони здатні відображати більше ознак і характеристик одного і того ж явища, мають високу сполучуваність з іншими словами мови, в той час як **добро** і **зло** в українській мові передають конкретніші поняття.

Хоча поняття **добро** і **зло** є абстрактними, за ними приховано предметну дію, ставлення індивіда до інших людей, особистісну оцінку навколишньої дійсності. Іншими словами, все різноманіття предметної діяльності людини може виступати в якості „предметних цінностей” як об'єктів ціннісного відношення.

Об'єктивний світ кожного народу відрізняється між собою, оскільки відображається реальністю по-різному. Цим пояснюються значні відмінності в мовному представленні зовнішнього світу різними національними мовами. Адаптуючись у свідомості носіїв мови, **добро** і **зло** постають як універсальні і водночас унікальні явища, що можуть надати суттєву інформацію про національну специфіку й менталітет англійців та українців.

Література

1. Арутюнова Н. Д. Типы языковых значений: Оценка. Событие. Факт / Н. Д. Арутюнова. – М. : Наука, 1988. – 341 с.
2. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека / Н. Д. Арутюнова. – М.: Школа „Языки русской культуры”, 1999. – 896 с.
3. Бацевич Ф. С. Очерки по функциональной лексикологии / Ф. С. Бацевич, Т. А. Космеда. – Львов: Світ, 1997. – 392 с.

4. Бессонова О. Л. Оцінка як семантичний компонент лексичного значення слова (на матеріалі іменників-назв особи в англійській, французькій та українській мовах): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.17 „Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство” / О. Л. Бессонова. – Донецьк, 1995. – 22 с.
5. Вежбицкая А. Сопоставление культур через посредство лексики и прагматики / Анна Вежбицкая. – М.: Языки славянской культуры, 2001. – 272с.
6. Вольф Е. М. Функциональная семантика оценки / Е. М. Вольф. – М.: Наука, 1985. – 229 с.
7. Егорова О. А. Нравственно-оценочные категории „добро” и „зло” в лингвокогнитивном аспекте : (на материале русского и английского языков) : дис. канд. філол. наук : 10.02.19 / О. А. Егорова. - Ульяновск, 2005. - 177 с.
8. Змійова І. В. Лінгвокогнітивні характеристики засобів вербалізації концепту добро в англійській мові: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 „Германські мови” / І. В. Змійова. – Харків, 2006. – 20 с.
9. Іваненко Н. В. Лексико-семантичне поле добро в українській та англійській мовах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.17 „Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство” / Н. В. Іваненко. – К., 2007. – 20 с.
10. Клименко Н. Ф. Формалізовані основи семантичної класифікації лексики / Н. Ф. Клименко, М. М. Пешак, І. Ф. Савченко]. – К.: Наукова думка, 1982. – 250 с.
11. Лисицька О. П. Концепти добро та зло в російській мовній картині світу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.02 „Російська мова” / О. П. Лисицька. – Харків, 2001. – 18 с.
12. Лотря Л. В. Концептуальна опозиція „добро-зло” в етноязыковой картине мира : (на материале русского и чувашского языков) : дис. канд. філол. наук : 10.02.20 / Л. В. Лотря. - Чебоксары, 2004. - 237 с.
13. Новая философская энциклопедия: в 4-х т. / [сост. Степин В. С., Гусейнов А. А., Семегин Г. Ю., Огурцов А. П.]. – М.: „Мысль”, 2010. – Т. 1. – 744с.; Т. 2. – 634 с.
14. Попов Л. М. Добро и зло в этической психологии личности / Л. М. Попов, О. Ю. Голубева, П. Н. Устин. – М.: Изд-во „Инст. Психол. РАН, 2008. – 240 с.
15. Приходько Г. І. Оцінний компонент в семантичній структурі слова // Наукові записки. – Серія Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: КДПУ, 2005. – Вип. 59. – С. 145-152.
16. Скрипник А. П. Этика: [Учебник]. – М.: Проект, 2004. – 352с.
17. Словарь библейского богословия / [ред. К. Леон-Дюфура]. - “Жизнь с Богом”, 1990. – 681 с.
18. Словник української мови: у 11-ти т. / [І. К. Білодід та ін.]. – К.: Наукова думка, 1970-1980.

19. Фабіан М. П. Етикетна лексика в українській, англійській та угорській мові: [монографія] / Мирослава Петрівна Фабіан. – Ужгород: Інформаційно-видавниче агенство “ІВА”, 1998. – 255 с.
20. Фабіан М. П. Застосування процедури формалізованого аналізу лексичної семантики в зіставних дослідженнях / М. П. Фабіан // Проблеми зіставної семантики: зб. наук. праць. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2011. – Вип.10., ч.І. – С. 202 - 207.
21. Фабіан М. П. Зіставна лексична семантика: методика дослідження / М. П. Фабіан // Проблеми зіставної семантики: зб. наук. праць. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2005. – Вип.7. – С. 134 - 138.
22. Федоров Ю. В. Концепт зла в сучасній культурі: автореф. дис. канд. філософ. наук : спец. 09.02.04 / Ю. В. Федоров. – Сімферополь, 2002. – 24 с.
23. Философская энциклопедия: в 5-ти т. / [ред. Константинов Ф. В.]. – М.: Гос. науч. изд. „Советская энциклопедия”, 1962. – Т. 2. – 576 с.
24. Oxford English Dictionary: in 12 vol. / [chief ed. James Murray]. – London: Oxford University Press, 1963.

Summary

In the present article, the universal notions of **good** and **evil** are comprehended from different angles. Diverse approaches to investigating these categories are considered and the main peculiarities of the procedure of formalized analysis of lexical semantics are characterized. The semantic structure of nouns denoting **good** and **evil** in Ukrainian and English is analyzed, their specific features are discussed.

УДК 82312

КОРЕЛЯЦІЯ КАТЕГОРІЇ ОЦІНКИ З ІНШИМИ КАТЕГОРІЯМИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

Островська О.М.

Поплавська Л.Л.

Львівський національний університет імені Івана Франка

Об'єктом дослідження статті є лінгвістична та стилістична реалізація категорії оцінки у художньому тексті, а також її зв'язок з іншими категоріями. Актуальність теми визначається важливістю вивчення мови у реальному тексті та виявлення специфіки функціональної семантики мовних одиниць.